

FC Oss

Audit 1-meting maart 2014

Auditteam Voetbal en Veiligheid

A large, abstract graphic at the bottom of the page consisting of multiple overlapping, diagonal brushstrokes in various shades of green, creating a textured, grass-like effect.

In opdracht van

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Met dank aan

FC Oss

Gemeente Oss

Politie eenheid Oost-Brabant

Opmaak

Marcel Grotens (Bureau Beke)

Onderzoeksteam en rapportage

Marco Meesters

Alex Siemerink

Ayhan Akgul

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1. Over het Auditteam voetbal en veiligheid	5
1.2. De 1-meting	5
1.3. Visie op voetbalveiligheid	6
1.4. Leeswijzer	6
2. Aanbevelingen uit de 0-meting	7
2.1. Conclusies en aanbevelingen	7
2.2. Stappen van de vierhoek	9
3. Actuele situatie	10
3.1. Club en supporters	10
3.2. Infrastructuur	11
3.3. Organisatie en samenwerking	13
4. Conclusies en aanbevelingen	16
4.1. Ontwikkelingen: Verbetering of niet?	16
4.2. Aanbevelingen	17
4.3. Veelbelovende praktijken voor andere vierhoeken	17
Bijlage: verantwoording	18

1. Inleiding

1.1. Over het Auditteam voetbal en veiligheid

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid bestaat sinds 2003. De hoofddoelstelling van het Auditteam is om concreet advies en aanbevelingen te geven over de aanpak van voetbalvandalisme en voetbalgeweld. Het Auditteam richt zich op de lokale 'voetbalvierhoek', bestaande uit gemeente, politie, Openbaar Ministerie (OM) en de Betaald voetbalorganisatie (BVO).

In de afgelopen jaren heeft het Auditteam in 0-metingen, samen met de betrokken partijen, de (tussen)balans opgemaakt. Hierbij bracht het Auditteam in kaart hoe de veiligheidsorganisatie en de fysieke infrastructuur rond het stadion zijn afgestemd op het profiel van de supporters en op het risiconiveau van de wedstrijden. Elke nulmeting mondde uit in een rapportage met conclusies over het huidige veiligheidsniveau en aandachtspunten of aanbevelingen ter verbetering hiervan.

Deze 1-meting is circa twee jaar na de 0-meting door het Auditteam uitgevoerd.

1.2. De 1-meting

De doelstellingen van de 1-metingen zijn:

- Bepalen in hoeverre de aanbevelingen die eerder in de 0-metingen zijn gedaan, zijn doorgevoerd en;
- Indien dit niet het geval is, in kaart brengen wat de reden hiervoor is;
- Bepalen in hoeverre de veiligheidsproblematiek verminderd is en of er andere problemen zijn ontstaan;
- Bezien of de vierhoek slimme oplossingen heeft gevonden voor veiligheidsproblemen rondom het voetbal die voor andere BVO's interessant kunnen zijn (veelbelovende praktijken) en;
- Bezien hoe recente landelijke beleidsveranderingen worden doorgevoerd, zoals het opstellen van een lokaal actieplan Voetbal en Veiligheid.

De 1-metingen verlopen in vier stappen:

Stap 1: Een schriftelijke reflectie van de driehoek en FC Oss op ontwikkelingen en acties sinds de 0-meting, op uitnodiging van het Auditteam.

Stap 2: Een wedstrijdbezoek door het Auditteam met speciale aandacht voor de ontwikkelingen zoals benoemd in de reflectie van de vierhoek, aangevuld met een aantal interviews.

Stap 3: Voorleggen van de bevindingen aan de driehoek en FC Oss.

Stap 4: Opstellen van een eindrapport.

In de bijlage vindt u een overzicht van het wedstrijdbezoek, de respondenten en de geraadpleegde documentatie.

1.3. Visie op voetbalveiligheid

Sinds de ontwikkeling van het Beleidskader Voetbal en Veiligheid (mei 2011) is normalisatie de belangrijkste doelstelling van het voetbalveiligheidsbeleid. De veiligheidspartners, zowel lokaal als nationaal, streven ernaar van het voetbal weer een feest te maken, door enerzijds vertrouwen te geven aan goedwillende supporters en anderzijds hard op te treden tegen ordeverstoorers (high trust, high penalty). In de visie van het Auditteam betekent normaliseren dat de veiligheidspartners veiligheidsbeleid dienen te verbinden aan een meer op service gericht supportersbeleid. Dat vergt het opbouwen van vertrouwen tussen de vier geijkte partners en de supporters(verenigingen). Relatiebeheer, overleg met supporters en het honoreren van redelijke supporterswensen dienen te worden gecombineerd met streng optreden bij overtreding van gemaakte afspraken.

Vanuit dit perspectief voeren we de 1-metingen uit. In deze 1-metingen hanteert het Auditteam hetzelfde model als in de 0-metingen, waarin voetbalveiligheid een resultante is van drie factoren, te weten:

1. De kenmerken van supporters en hun relatie met de club (bijvoorbeeld groepen probleemsupporters en incidenten).
2. De fysieke infrastructuur in en rondom het stadion (bijvoorbeeld de staat van het stadion, het scheiden van supportersstromen, de kwaliteit van de uitvakken, de commandoruimte en de kwaliteit van de camera's).
3. De kwaliteit van de veiligheidsorganisatie van de BVO en de partners, het veiligheidsbeleid, de regierol en de samenwerking tussen de veiligheidspartners.

1.4. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we een samenvatting van de conclusies en aanbevelingen uit de 0-meting. Ook beschrijven we welke stappen de vierhoek heeft genomen na de 0-meting.

In hoofdstuk 3 beschrijven we de actuele situatie bij de BVO en beschrijven we welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden in de periode sinds de 0-meting. We doen dat aan de hand van de drie in de vorige paragraaf genoemde factoren van voetbalveiligheid.

In hoofdstuk 4 trekken we de conclusies uit de 1-meting en formuleren we aanbevelingen voor een verdere versterking van de veiligheidsaanpak rondom het betaalde voetbal bij FC Oss.

2. Aanbevelingen uit de 0-meting

In dit hoofdstuk gaan wij in op de conclusies en aanbevelingen die volgden uit de 0-meting.

2.1. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de 0-meting kwam het Auditteam tot de volgende conclusies:

1. FC Oss heeft de afgelopen jaren veerkracht getoond. Na degradatie, in het seizoen 2010-2011, naar het amateurvoetbal, promoveerde de club een jaar later weer. De club is financieel gezond en heeft een actieve en betrokken business club. De bezoekersaantallen zijn beperkt, maar de club kent desondanks een harde kern van ongeveer 50 personen. Ze wordt verder gekenmerkt door een kleine, maar bewerkelijke supportersschare. De politie heeft een doelgroep harde kernsupporters in beeld van ongeveer 50 jonge mannen en 30 tot 40 zogenoemde meelopers. Deze supporters stellen al met al stevige eisen aan de veiligheidsorganisatie. De voetbaleenheid van de politie is belangrijk bij het beheersen van deze groep, omdat veel stewards beducht zijn om op te treden.
2. Het 'amateurseizoen' leverde allerhande organisatorische perikelen op bij het veiligheidsbeleid vanwege de zeer verschillende regimes in het betaalde- en amateurvoetbal. Zo kent het amateurvoetbal bijvoorbeeld geen landelijke stadionverboden. Er waren in feite geen maatregelen getroffen voor een degradant uit het betaalde voetbal, waardoor de lokale veiligheidsorganisatie (te) veel zelf uit moest zoeken. Dit is in veel opzichten gelukt.
3. Het Frans Heesen stadion is een redelijk goed onderhouden stadion, maar de infrastructuur kent enkele zwakke punten die niet worden aangepakt in afwachting van het bouwproject 'Talentencampus Oss': een kwetsbare fysieke afscheiding in een ruimte achter het bezoekersvak, geen cameratoezicht op (routes naar) de kantine annex supportershome nabij het stadion en erg sobere sanitaire voorzieningen in het uitvak.
4. De samenwerking tussen de vier partijen (bestuur, politie, club en OM) is goed, al staat justitie op de nodige afstand. De onderlinge relatie is versterkt doordat er frequent afstemmingsoverleg nodig was in het amateurseizoen zonder helder beleidskader voor het veiligheidsbeleid.
5. De veiligheidsorganisatie van FC Oss is kwetsbaar, omdat veel neerkomt op de schouders van de VC die werkt als vrijwilliger.

Het Auditteam formuleerde de volgende vier aanbevelingen:

1. De veiligheidsorganisatie van FC Oss dient te worden versterkt op het niveau van de VC. Dit is mede nodig om vol te kunnen participeren in het veiligheids-overleg dat in het seizoen 2012-2013 wordt opgestart.
2. In afwachting van verbouwingen, dient noodzakelijk infrastructureel onderhoud en herstel uitgevoerd worden. Het hekwerk achter het uitvak moet in elk geval worden verbeterd en acceptabele sanitaire voorzieningen bij het uitvak en cameratoezicht op (routes naar) het supportershome worden node gemist.
3. Er dient op korte termijn een goede calamiteitenoefening te worden georganiseerd.
4. De KNVB dient, op het veiligheidsdossier, te voorzien in een betere en goede overgang van het betaalde voetbal naar het amateurvoetbal. Hierbij kan worden geleerd van de ervaringen die FC Oss heeft opgedaan.

2.2. Stappen van de vierhoek

Voor de 1-meting hebben wij de lokale voetbalvierhoek gevraagd om toe te lichten welke acties zijn ondernomen naar aanleiding van de aanbevelingen c.q. welke vervolgacties zijn genomen door de lokale partijen. De reactie hierop luidde als volgt:

Er is een workshop gehouden voor de veiligheidsorganisatie van FC Oss over het optreden tijdens geweldssituaties, verzorgd door de voetbalcoördinator van politie. Daarbij is onder andere uitleg gegeven over de werkwijze van politie en de relatie met de werkwijze van de veiligheidsorganisatie van FC Oss. Door deze workshop is de veiligheidsorganisatie versterkt, functioneert dit beter en is ook de samenwerking verbeterd. De workshop kan gezien worden als een aanvulling op de nieuwe opleiding voor het stewardapparaat.

Wat de kwetsbare fysieke afscheiding betreft: Er is tijdelijk een fysieke afscheiding gerealiseerd van de ruimte achter het bezoekersvak. Verder is er verlichting geplaatst. Cameratoezicht is een aandachtspunt. Waarschijnlijk wordt medio 2014 dit opgepakt in het kader van de realisatie van de Talentencampus. In verband met het verplaatsen van de commandopost in het stadion zal het cameraplan worden geactualiseerd. De sanitaire voorzieningen in het uitvak zijn nog niet aangepakt gelet op de ontwikkelingen van de Talentencampus. Wel is er een afspraak gemaakt dat vrouwelijke supporters begeleid worden naar minder sobere voorzieningen elders in het stadion.

De samenwerking tussen gemeente, politie, BVO en OM is goed. Er is inmiddels sprake van korte lijnen, ook richting OM. Er wordt regelmatig afgestemd tussen genoemde partners en dit verloopt zonder bijzondere obstakels.

De kwetsbaarheid van de veiligheidsorganisatie is verminderd doordat de plaatsvervangend VC nu meer proactief/actief betrokken is. Er is hierdoor meer ondersteuning voor de VC gerealiseerd. De plaatsvervangend VC heeft een aanvullende opleiding vanuit de KNVB gehad. Al met al worden nu de verantwoordelijkheden van de VC beter opgepakt. Er is sprake van een betere borging omdat meer personen uit de BVO bij het aspect veiligheid betrokken zijn.

Sinds de 0-meting is er twee keer een calamiteitenoefening gehouden, een volgende is alweer in de planning. De laatste oefening was een grootschalige multidisciplinaire 'GRIP' oefening waarbij alle partners uit de Veiligheidsregio Brabant Noord waren betrokken.

Samengevat staat er nu een sterkere veiligheidsorganisatie en is er meer bewustzijn gekweekt als het gaat over de (voetbal)veiligheid. Overleg en afstemming tussen partners is beter gestructureerd, waarbij de lijnen onderling kort en constructief zijn.

3. Actuele situatie

3.1. Club en supporters

1. Sinds de 0-meting heeft FC Oss haar organisatie verder geprofessionaliseerd. FC Oss heeft de ambitie om haar aantrekkingskracht op het bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen te vergroten. De club wil een ontmoetingsplaats worden voor bedrijven en instellingen. De ontwikkeling van de Talentencampus (zie paragraaf 3.2) past hier goed in.

In december 2011 is FC Oss als financieel gezond verklaard. De licentiecommissie van de KNVB heeft de club sindsdien continu in categorie III ingedeeld. Hoofdrede voor de financiële voorspoed is het overdragen van het stadion aan de gemeente Oss. De sportieve prestaties laten echter te wensen over. Momenteel staat FC Oss voorlaatste in de Jupiler League (19 maart 2014). Binnen de club blijft het de ambitie om FC Oss te laten groeien tot een stabiele subtopper in de Jupiler League.

2. De huidige situatie bij FC Oss is als gemoedelijk te bestempelen. De club straalt gastvrijheid uit en de medewerkers hebben een positieve houding. Dit is ook merkbaar binnen het hoofdgebouw en op de tribunes. Voor een groot deel leunt de BVO op mensen die een hart voor de club hebben, wat te zien is aan de hoeveelheid aan medewerkers die op vrijwilligersbasis werken.
3. De afgelopen jaren was er sprake van wrevel tussen de club en supporters. Een deel van de supporters was ontevreden over de nieuwe koers van de organisatie en de zwakke prestaties van de club. De supporters hebben hun ongenoegen enkele malen geuit door het houden van protestacties. Deze acties verliepen zonder benoemingswaardige ongeregelheden.

De relatie tussen club en supporters is verbeterd door het beter betrekken van de supporters bij de ontwikkelingen rond de BVO. Hiervoor organiseert de BVO elke zes weken een overleg. Ook de politie neemt deel. Supporters kunnen zich hiervoor aanmelden. De deelnemers ervaren het zeswekelijkse overleg als productief. Ook vindt er jaarlijks een forumavond plaats, waar leden van de supportersvereniging De Trouwe Oss het gesprek aan kunnen gaan met de directeur, trainer en aanvoerder van FC Oss.

4. Het gemiddeld aantal bezoekers bij thuiswedstrijden van FC Oss is afgenomen als gevolg van het uitblijven van sportieve prestaties. Dit geldt ook voor de harde kern. Het gedrag van de Oss-supporters bij uit- en thuiswedstrijden is in de afgelopen twee seizoenen als goed te omschrijven. Bij de wedstrijden van FC Oss zijn nauwelijks bijzonderheden te melden.
5. De harde kern van FC Oss is in drie groepen onder te verdelen: De oudere generatie "Hertog Crew" met ongeveer 25 leden, de tweede generatie "Cat C" met ongeveer 35 leden en de jongere generatie "Youth" met ongeveer 25 leden. Binnen de harde kern zijn er supporters die zich schuldig maken aan het

gebruik van soft- en harddrugs. Leden van de harde kern komen niet voor in de top 100 overlastgevende personen van Oss. Ook komen zij niet voor in lijsten over andere veiligheidsthema's. De aanhang is voor tachtig procent bekend bij de veiligheidspartners

6. De veiligheidspartners merken op dat de Youth actiever is geworden. De politie vermoedt dat zij vaker het initiatief nemen in "vecht-afspraken" met groepjes van andere clubs. Bij wedstrijden is het ook deze groep die provocerend gedrag vertoont. Het contact maken met deze jongere groep is volgens de veiligheidspartners lastig. Het ontbreekt aan duidelijk zicht op de nieuwe aanwas binnen deze groep. De oude harde kern zou niet betrokken zijn bij de "vecht-afspraken". Wel is er aansluiting vanuit Cat C en diverse losse contacten. Bij spontane acties, is er sprake van een vermenging van alle groepen, waardoor het qua aantallen kan oplopen tot ongeveer 50-80 supporters.
7. De gegevens van het CIV tonen het beeld dat de twee afgelopen jaren rustig zijn verlopen. Twee incidenten vielen ons nog wel op:
 - *21 september 2012: FC Volendam – FC Oss*
Supporters van FC Oss starten het bezoek aan Volendam vroeg door al in de middag naar het centrum van Volendam te gaan. Gedurende de dag vertoont de groep baldadig gedrag. Na de wedstrijd tegen Volendam zoeken FC Oss-supporters de confrontatie op in het café Oude Brug. De politie moet ingrijpen om de orde te herstellen.
 - *29 september 2013: FC Oss – FC Dordrecht*
Een groep FC Oss-supporters boycot de wedstrijd tegen FC Dordrecht. De actievoerders waren het naar eigen zeggen niet eens met uitgedeelde stadionverboden. Als protest nemen ruim vijftig harde kern supporters geen plaats op de tribune, maar blijven zij gedurende de wedstrijd in de kantine van SV Top. Na de wedstrijd willen zij verhaal halen bij het bestuur en lopen daarvoor richting de bestuurskamer. Volgens de veiligheidspartners heeft een open bejegening van de supporters door politie en BVO gezorgd voor de-escalatie.

3.2. Infrastructuur

1. FC Oss speelt haar thuiswedstrijden in het Frans Heesen Stadion. Het stadion, dat in de periode 1997-2000 gebouwd is, bestaat uit drie tribunes. Een vierde tribune ontbreekt, omdat achter één van de doelen een middelbare school staat. Deze school maakt onderdeel uit van het project 'Talentencampus Oss'. Het stadion heeft een open uitstraling door de toegankelijkheid van het stadionterrein. Alleen op de hoeken van de tribunes en rond het bezoekersvak is er sprake van segmentering.
2. In het project Talentencampus Oss werken gemeente, bedrijven, een woningcorporatie, een ROC, een zorginstelling en de BVO samen aan de ontwikkeling van het stadionterrein en het omliggende gebied. Het project heeft onder andere als doel om het gehele terrein een metamorfose te laten ondergaan. Deze

metamorfose bestaat uit het renoveren van het stadion met meerdere infra-structurele toevoegingen. Het stadionterrein zal worden uitgebreid tot een volwaardig business park, meerdere bedrijven en onderwijsinstellingen zullen zich in en rond het stadion vestigen.

De start van de bouw heeft op zich laten wachten, hierdoor is de infrastructuur voor een groot deel onveranderd gebleven ten opzichte van de 0-meting. De start van de bouw staat gepland voor mei 2014 en de eerste voorbereidende stappen vinden sinds maart 2014 plaats. Gemeente en politie hebben in het project gewezen op het belang van het rekening houden met veiligheidsaspecten, zoals de fysieke scheiding tussen uitsupporters en harde kern.

3. Op het stadionterrein bevindt zich de amateurvoetbalvereniging SV Top. De kantine van de amateurvereniging ligt vlak achter de hoek van de C- en B-tribune. De kantine dient als supportershome. Doorgaans verblijft de harde kern voor en na de wedstrijd in de kantine. In de kantine wordt alcohol geschonken.
4. Het hekwerk achter de B-tribune is ten opzichte van de 0-meting verbeterd. Ten tijde van de 0-meting was de ruimte achter de B-tribune nog te eenvoudig te overbruggen waardoor in het verleden supporters van FC Oss wel eens bij de uitsupporters konden komen. Tegenwoordig is dit vrijwel onmogelijk gemaakt met de plaatsing van extra hekken.
5. Sinds de 0-meting is het camerasysteem in het stadion verbeterd door de plaatsing van twee nieuwe camera's. Deze camera's bieden inzoommogelijkheden zonder verlies van beeldkwaliteit. De beelden zijn bruikbaar voor opsporingsdoeleinden. De camera's zijn doorgaans gericht op het uitvak en de C-tribune. Met de camera's is het mogelijk om alle tribunes in beeld in te brengen. Het ontbreekt nog wel aan cameratoezicht op het terrein rondom het stadion, ook bij het supportershome. Tevens zijn de oudere camera's zeer beperkt wat betreft de bruikbaarheid van de beelden.
6. De verlichting op het terrein rondom het stadion laat te wensen over. Samen met de afwezigheid van cameratoezicht, zorgt deze situatie voor meerdere doede punten op het stadionterrein. Met name het gebied rond het supportershome vraagt hierom aandacht.
7. Het uitvak is gunstig gesitueerd voor de aan- en afvoer van de uitsupporters. Bovendien bevindt het uitvak zich op ruime afstand van de C-tribune. Het zicht vanaf het uitvak is goed. Tussen het uit- en thuispubliek is sprake van een dubbel scheidingshek. Op het gebied van gastheerschap valt echter nog steeds winst te boeken. Hoewel de staat van onderhoud redelijk is, blijft het uitvak niet uitnodigend voor mensen die slecht ter been zijn. Bovendien zijn de sanitaire voorzieningen en cateringfaciliteiten nog steeds zeer sober.
8. De commandoruimte bevindt zich op een gunstige locatie in het midden van de hoofdtribune. Vanaf de commandoruimte is er goed zicht op de C-tribune en het bezoekersvak. De ruimte is wel beperkt. Daarom nemen alleen de co-

ordinator verbindingen en de operator camerasysteem van FC Oss tijdens A en B-wedstrijden plaats in de commandoruimte. De voetbalcoördinator bevindt zich dan doorgaans op enkele meters buiten de kamer. Tijdens B+ en C-wedstrijden bevindt de algemeen commandant van de politie zich in de commandokamer.

Onderdeel van de verbouwing van het stadion is het verplaatsen van de commandokamer. Het verdient aanbeveling om deze verbouwing te gebruiken om de commandokamer wat groter te maken en ruimte te maken voor een tafel voor calamiteitenoverleg.

9. Het speelveld is omringd door een hoog hek met prikkeldraad. Dit past niet bij de open sfeer van het stadion en de huidige veiligheidssituatie. De veiligheidspartners zijn al wel in gesprek over een gefaseerde verwijdering van het prikkeldraad en het hekwerk.

3.3. Organisatie en samenwerking

1. De ondertekenaars van het voetbalconvenant (gemeente Oss, politie district Maasland, Openbaar Ministerie, FC Oss en Supportervereniging De Trouwe Oss) houden op zijn minst twee keer per jaar een strategisch veiligheidsoverleg. Aan het einde van het seizoen worden de afspraken uit het convenant geëvalueerd en wordt een nieuw convenant afgesloten. Tijdens de winterstop vindt een tussentijdse bespreking plaats met als doel om het veiligheidsbeleid bij te sturen indien nodig is.

2. Het onderwerp voetbalveiligheid staat op de agenda van het wekelijkse overleg tussen de burgemeester en de politiechef. In dit overleg wordt teruggeblikt en vooruitgeblikt op thuiswedstrijden en worden eventuele bijzonderheden besproken.

3. Na elke thuiswedstrijd vindt er een operationeel overleg plaats tussen de politie, gemeente en BVO om het verloop van de wedstrijddag te bespreken. De duur en inhoud van het overleg zijn afhankelijk van de gebeurtenissen. Ondanks afwezigheid van incidenten houden de partners zich doorgaans wel aan de opzet om met elkaar te overleggen. De deelnemers zijn van mening dat deze overlegstructuur een positief effect heeft op het onderlinge contact.

De veiligheidspartners geven aan dat de samenwerking op een goede en constructieve wijze verloopt. De partijen hanteren een informele stijl waardoor er regelmatig sprake is van een losse vergaderstructuur.

4. FC Oss heeft sinds de 0-meting de kwetsbaarheid van de veiligheidsorganisatie verminderd door een plaatsvervangend veiligheidscoördinator (vc) aan te stellen (op vrijwilligersbasis). De regeling is dat de vc de verantwoordelijkheid heeft voor de thuiswedstrijden en de plaatsvervangend vc voor de uitwedstrijden. De vc is eigenaar van een beveiligingsbedrijf, de plaatsvervangend vc is werkzaam in de beveiligingsbranche (bij het beveiligingsbedrijf van de vc).

FC Oss beschikt daardoor over ervaren en competente veiligheidsfunctionarissen. Dat de vc eigenaar is van het beveiligingsbedrijf geeft daarnaast mogelijkheden voor synergie, bijvoorbeeld door gecombineerde stages. Een aandachtspunt blijft dat de gehele veiligheidsorganisatie, waaronder beide veiligheidscoördinatoren, bestaat uit vrijwilligers. Dit maakt de organisatie kwetsbaar.

5. De stewardorganisatie bestaat uit een stewardcoördinator, vier sectorhoofden en circa 30 stewards. FC Oss is een samenwerkingsverband met Helmond Sport, N.E.C. en FC Eindhoven aangegaan, waarin de partijen gebruik maken van elkaars stewards. Doorgaans worden steeds dezelfde stewards ingezet, die de omgeving en het stadion daardoor kennen. Ook maakt FC Oss gebruik van stagiairs van het ROC. De ervaring is dat enkele van de stagiairs uiteindelijk doorstromen naar de stewardorganisatie.

De partners zijn van mening dat de BVO meer haar verantwoordelijkheid in het stadion pakt dan ten tijde van de 0-meting. Het werven van voldoende stewards blijft, ondanks bovengenoemde initiatieven, een probleem. Ook het aanspreken van supporters op hun gedrag blijft moeilijk, vooral wanneer zij zich in groepen bewegen. De veiligheidsorganisatie heeft daarom ingevoerd dat raddraaiers de eerstvolgende maandag na een incident per brief verzocht worden om zich te melden bij de stadionverbodencommissie.

6. De samenwerking tussen de veiligheidsorganisatie van FC Oss en de politie op de wedstrijddag is goed te noemen. Er is sprake van korte lijnen tussen de sleutelpersonen.

De voetbalcoördinator van de politie heeft een workshop verzorgd voor de veiligheidsorganisatie van FC Oss. De workshop, waarmee is ingegaan op het optreden tijdens geweldssituaties, heeft volgens de veiligheidspartners gezorgd voor een versterking van de veiligheidsorganisatie. De workshop betrof onder andere een uitleg over de werkwijze van politie en hoe deze zich verhoudt tot de veiligheidsorganisatie van FC Oss.

7. Voorafgaand aan het seizoen maken de BVO, politie en gemeente een risico-classificatie voor alle wedstrijden. In het vooroverleg (circa zes weken voor de wedstrijd, met FC Oss, de bezoekende club en de politie (van Oss en de bezoekende club), wordt de classificatie vastgesteld. BVO, politie en gemeente gebruiken een checklist uit het Handboek Veiligheid van de KNVB. Bij wedstrijden met een verhoogd risico is de GHOR ook aanwezig bij het overleg.

In het afgelopen seizoen kende FC Oss zeven A-wedstrijden, acht B-wedstrijden en één C-wedstrijd. De C-wedstrijd was de streekderby tegen FC Den Bosch. Dit jaar kwam daar één C-wedstrijd bij, de wedstrijd tegen Jong Ajax.

8. Het OM neemt niet deel aan de operationele overleggen. De veiligheidspartners zien de afwezigheid van het OM niet als een probleem. Politie en gemeente geven aan dat ze weten wie ze van het OM aan kunnen spreken als het nodig is. Door het ontbreken van "echte" notoire ordeverstoorers binnen de supportersschare en incidenten tijdens wedstrijden, vinden zij een actieve rolinvulling van het OM op het moment niet noodzakelijk.
9. De BVO heeft sinds de 0-meting twee keer een calamiteitenoefening gehouden en een volgende staat op de planning. De laatste oefening was een grootschalige multidisciplinaire 'GRIP' oefening in november 2012 waarbij meerdere partners uit de Veiligheidsregio Brabant Noord waren betrokken. De multidisciplinaire GRIP oefening was volgens de deelnemende partijen een succes. De deelnemers waren de BVO, gemeente, politie, veiligheidsregio, GHOR en het Rode Kruis. De partijen benadrukken het voordeel dat niet alleen de eigen organisatie oefent, maar ook de anderen die in geval van een calamiteit kunnen worden ingeschakeld oefenen. Ook is het nuttig omdat de andere partijen zo bekend raken met de omgeving. De oefening biedt de mogelijkheid om met elkaar kennis te maken en informatie te delen. Uit de evaluatie volgt dat de oefening heeft gezorgd voor meerdere inzichten in obstakels, de organisatie en de communicatie.

4. Conclusies en aanbevelingen

4.1. Ontwikkelingen: Verbetering of niet?

1. De situatie in Oss is sinds de 0-meting verbeterd. De club is nog steeds financieel gezond en heeft een positieve uitstraling, getuige ook de grote inzet van een groot aantal vrijwilligers. De BVO en haar partners hebben een aantal goede verbeteringen doorgevoerd in de veiligheidsorganisatie en de infrastructuur. De veiligheidssituatie is verbeterd ten opzichte van de 0-meting. Waar FC Oss ten tijde van de 0-meting nog regelmatig met incidenten te maken had, is er de afgelopen jaren nauwelijks een noemenswaardig incident geweest. De harde kernen, nog steeds aanwezig ondanks de zwakke sportieve prestaties, zorgen de afgelopen periode niet meer voor ongeregelde heden. De nieuwe trend onder met name de Youth groep om vechtafspraken te maken met groepen van andere clubs is wel een punt wat alertheid vereist.
2. Eén van de belangrijkste verbeteringen is het structurele contact tussen de BVO en de supporters. Het structurele overleg zorgt voor een toename in wederzijds begrip tussen de partijen en heeft ervoor gezorgd dat het ongenoegen onder de supporters tot op heden beheersbaar blijft. Blijvende waakzaamheid op dit gebied is echter wel een vereiste.
3. De situatie van de infrastructuur is voor een deel verbeterd met de plaatsing van een tijdelijke fysieke afscheiding achter de B-tribune. Desondanks blijft het gastheerschap een zorgpunt. Ontwikkelingen op dit gebied laten namelijk lang op zich wachten. Het verwijderen van het hekwerk met prikkeldraad rond het veld en het verbeteren van de faciliteiten bij het uitvak moeten prioriteit krijgen in de realisering van het project Talentencampus.
4. De BVO pakt de verantwoordelijkheid voor de veiligheid in het stadion beter op dan ten tijde van de 0-meting. De veiligheidsorganisatie is versterkt door het aanstellen van een plaatsvervangend vc en door kwaliteitsverbetering van de stewards. De operationele samenwerking met de politie is goed. De informatiepositie onder de Youth groep dient wel verbeterd te worden.
5. De betrokkenheid van het OM is sinds de 0-meting beduidend afgenomen. Als reden wordt de afwezigheid van incidenten en notoire ordeverstoorders onder de supporters opgevoerd. Hoewel de afwezigheid vanuit dat perspectief te begrijpen is, is het wel nodig dat het OM betrokken blijft en deelgenoot blijft van de samenwerking.

4.2. Aanbevelingen

1. Geef prioriteit aan de infrastructurele verbeteringen. Zorg voor volwaardige sanitaire voorzieningen bij het uitvak. Start een traject om, in overleg met de supporters, de hekken rond het veld weg te halen. Maak in dat traject afspraken over onder welke voorwaarden delen van het hek kunnen worden verwijderd, over de fases waarin dat gebeurt en over de sancties bij overtreding van de voorwaarden. Wellicht helpt het om inspiratie op te doen bij andere clubs zonder hekken langs het veld (bijvoorbeeld AZ).
2. Verbeter de informatiepositie met betrekking tot de Youth groep. Investeer in het leren kennen van deze jongens en van de jonge aanwas.
3. Vergroot de betrokkenheid van het OM bij de samenwerking rond voetbalveiligheid. De veiligheidssituatie in Oss vraagt niet om het maandelijks aansluiten bij de operationele overleggen. Echter, voor sommige vraagstukken, zoals de Youth groep, zijn de expertise en sanctiemogelijkheden van het OM wel van belang.

4.3. Veelbelovende praktijken voor andere vierhoeken

De volgende praktijk viel ons positief op:

1. De workshop voor de stewards die de voetbalcoördinator organiseerde. Deze heeft gezorgd voor meer begrip bij de stewards van de werkwijze van de politie en voor een verbetering in het optreden naar supporters.

Bijlage: verantwoording

Gesprekken

Mevr. E. Wagemakers	Bestuursadviseur Veiligheid gemeente Oss
Dhr. G. J. P. den Brok	Voetbalcoördinator Politie Oost-Brabant
Dhr. M. Rook	Directeur FC Oss
Dhr. W. van den Ven	Veiligheidscoördinator FC Oss
Dhr. R. Verhagen	Plaatsvervangend Veiligheidscoördinator FC Oss

Wedstrijdbezoek

FC Oss – FC Emmen op 14 maart 2014

Geraadpleegde documenten

- O-meting Audit FC Oss, april 2012, Auditteam Voetbal en Veiligheid
- Uit- en thuisgedrag FC Oss supporters, CIV
- Categorisering thuiswedstrijden FC Oss, CIV
- Politie-inzet thuiswedstrijden FC Oss, CIV
- Uitsluitingen wedstrijden FC Oss, CIV
- Reactie aan Auditteam Voetbal en Veiligheid, 6 maart 2014, gemeente Oss
- Veiligheidsverklaring 2014-2015, KNVB
- Convenant Voetbal en Veiligheid Oss, 14 september 2012, gemeente Oss
- Lokaal actieplan voetbal en veiligheid 2013-2014, gemeente Oss
- Verslag driehoeksoverleg, 2 februari 2014, gemeente Oss
- Evaluatieverslag calamiteitenoefening, januari 2013, gemeente Oss
- Wedstrijd draaiboek FC Oss – FC Emmen, Politie Oost-Brabant
- Draaiboek multidisciplinaire oefening, 18 september 2013, Veiligheidsregio Brabant-Noord & gemeente Oss

